

VERKSAMHETSBERÄTTELSE ÅRSREDOVISNING

2020

Vetenskap & Allmänhet

GÖR VETENSKAP TILLGÄNGLIG FÖR ALLA!

Ett annorlunda år är förbi. Pandemin har präglat allas vår tillvaro mer än något annat, men 2020 var också året då vetenskapen stod i fokus. Forskare har synts mer än någonsin tidigare i media och i samhällsdebatten.

Med pandemin följer en infodemi som sköljer över oss alla med både korrekt och mindre trovärdig information. Vi har lärt oss om virus, smittspridning och vaccin, men även om vad vetenskap är och hur forskning går till.

2020/21 års VA-barometer visar också att engagemanget för vetenskap växer. Nära nio av tio svenskar har ett stort förtroende för forskare vid universitet och högskolor, en ökning med nio procentenheter från 2019. Och var femte ung person säger sig vilja jobba som forskare i framtiden.

VA är en förening som samlar organisationer och personer som vill främja tillgång och tilltro till kunskap, kompetens, bildning och forskning. En bekräftelse på att arbetet ger avtryck kom när VA belönades med Lars Salvius-priset 2020 "för särskilt framträdande insatser inom forskningskommunikation och populärvetenskap." Det är ett pris som alla medlemmar har del i!

Låt oss tillsammans fortsätta arbetet för att göra vetenskap tillgänglig för alla under 2021. Det senaste året har visat att det är livsviktigt!

VAs generalsekreterare **Cissi Askwall**.
Foto: Gustaf Waesterberg

Trevlig läsning!

A handwritten signature in black ink that reads "Cissi Askwall".

Cissi Askwall, generalsekreterare

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

VERKSAMHETEN	4
MÅL 1	
Allmänheten ska ha kunskap om vad vetenskap är, förstå hur forskning fungerar och vilken roll den spelar i samhället	6
MÅL 2	
Verksamma i utbildnings- och forskningssystemet ska ha kunskap om:	
- allmänhetens attityder till forskning	
- vikten av dialog och samverkan med samhället	
- metoder för kommunikation om forskning	11
MÅL 3	
Beslutsfattare tar del av vetenskap, ser värdet av dialog mellan forskning och samhälle, och agerar därefter.....	17
MÅL 4	
VAs roll som expertorganisation inom dialog, forskningskommunikation och samverkan fortsätter att stärkas nationellt och internationellt.....	18
MÅL 5	
VAs medlemmar ska vara en mångfald av samhällsaktörer.	
VA ska erbjuda något av värde för samtliga medlemmar.....	21
STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI	24
ÅRSREDOVISNING	28
Resultaträkning	29
Balansräkning	30
Tilläggsupplysningar – Noter	31
VAs MEDLEMSORGANISATIONER I DEC 2020	34

VERKSAMHETEN

ALLMÄNT

Vetenskap & Allmänhet, VA, är en ideell förening och expertorganisation för dialog, kommunikation och samverkan kring forskning. Föreningens ändamål är att främja dialog och öppenhet mellan allmänhet och forskare.

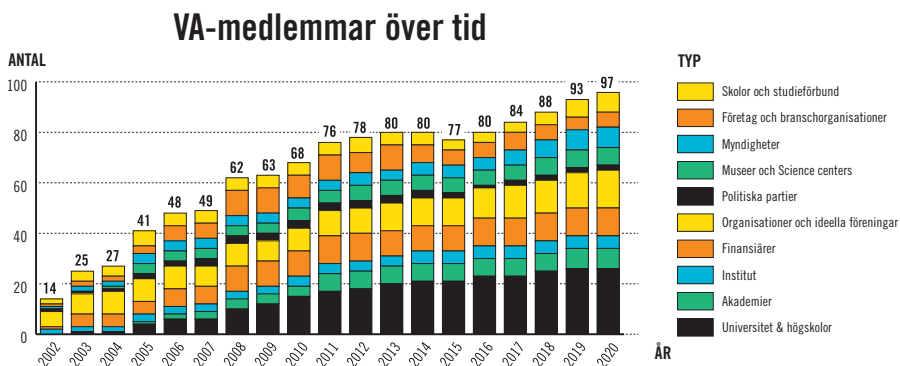
VA:s VISION

Vetenskap tillgänglig för alla.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

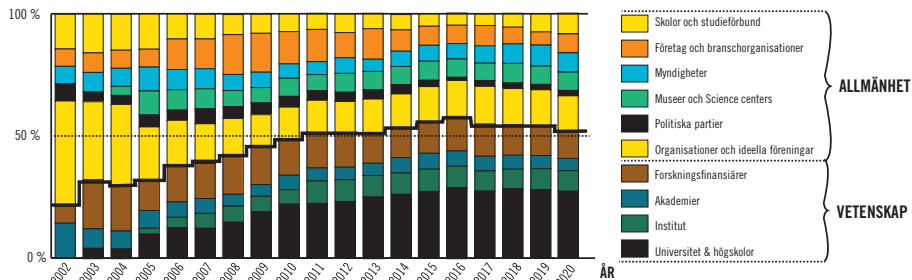
Föreningen bildades den 29 januari 2002 och fullbordade 2020 sitt artonde hela verksamhetsår. Medlemmarna företräder såväl vetenskapen som samhället i stort. **Organisationsmedlemmarna var 93 vid årets ingång och 97 vid årets slut.** VA har därtill ett 50-tal **individuella medlemmar.**

MEDLEMMAR

Antal **organisationsmedlemmar** i VA över tid. Illustration: Lotta W Tomasson//VA

Andel VA-medlemmar efter typ och över tid.

Andel i procent av de olika typerna av organisationer som är medlemmar i VA. Illustration: Lotta W Tomasson//VA

MÅL OCH STRATEGI

VA:s långsiktiga strategi fastställdes senast i april 2020 och har **fem övergripande mål**.

Strategier för att uppnå målen är:

- **KUNSKAPSUTVECKLING** genom opinionsundersökningar, studier och projekt.
- **AKTIVITETER** i nya former som rör forskning och forskningskommunikation.
- **KOMMUNIKATION** av egna och andras kunskaper och erfarenheter.
- **PÅVERKANSARBETE** genom skrivelser, remissvar, debattinlägg och dialog med beslutsfattare.

Årets verksamhet redovisas i nästa avsnitt utifrån vilket av de fem målen som varje del främst har bidragit till.

Bakom skärmarna under VA-dagen 2020. Foto: Ben Libberton//VA

MÅL 1:

ALLMÄNHETEN SKA HA KUNSKAP OM VAD VETENSKAP ÄR, FÖRSTÅ HUR FORSKNING FUNGERAR OCH VILKEN ROLL DEN SPELAR I SAMHÄLLET

FORSKARFREDAG

Den årliga vetenskapsfestivalen ägde rum den 27–28 november 2020 på 22 orter i Sverige och hade tema **Forskning för en hållbar framtid**. VA koordinerade evenemangen, som är en del av European Researchers' Night. Samordningen av ForskarFredag finansierades genom bidrag från EU och 13 svenska organisationer.

Syfte:

- Visa upp forskning och innovation som bedrivs i hela Sverige, inom alla forskningsområden och discipliner,
- Skapa mötesplatser och öka dialogen mellan forskare och alla som är nyfikna på forskning och innovation,
- Stimulera intresset för högre utbildning, forskning och innovation hos unga,
- Visa vad vetenskap är, hur forskning går till och hur det är att jobba som forskare,
- Visa på forskningens och innovationernas betydelse i vardagen och för samhället.

Resultat:

- 22 000 besökare
- 268 forskare
- 124 digitala aktiviteter

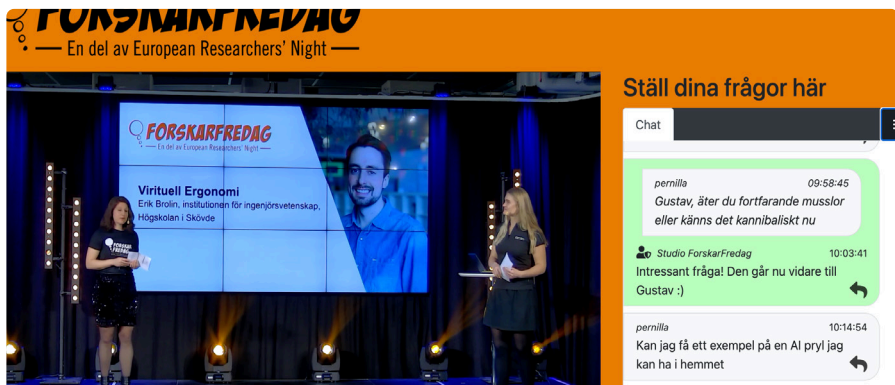
För att underlätta för de lokala arrangörerna under pandemin anordnade VA webinarier om att utveckla aktiviteter online och genomförde med samarbetspartners flera webinarier och andra nationella aktiviteter.

ForskarFredag 2020 – slutrapport (VA-rapport 2021:1) sammanfattar resultaten.

ForskarFredag lånade ut forskaren Elin Törnqvist, KI, och biologen Martin Bergman, VA, till skolklasser i samarrangemang med 3R-center. Foto: Lotta W Tomasson/VA

Under ForskarFredag i Skövde kunde man chatta med forskare digitalt. Foto: ForskarFredag Skövde

Jeanette Petersson, RISE ETC, Fredrik Granberg, LTU Green Fuels, och Sanne Renberg Nyström, Piteå Science Park, tittar på en takpanna med inbyggd solpanel under Piteås digitala ForskarFredag. Foto: ForskarFredag Piteå

SVINNKOLLEN

Som en del av ForskarFredag och i samarbete med företaget Consupedia, Högskolan Dalarna och KTH genomförde VA mass-experimentet **Svinnkollen**.

Projektet utvecklade och utvärderade ett verktyg för att visualisera klimatpåverkan i relation till livsmedel.

Verktyget i form av en mobilapp användes av ca 700 elever som mätte matsvinnet i sina skolmatsalar med närmare 7 500 bilder. Projektet finansierades av Energimyndigheten och Consupedia.

Bild från Lilla Aktuells nyhetsinslag om Svinnkollen 2020.
Nyhetsklipp: <https://www.svt.se/barnkanalen/barnplay/lilla-aktuellt/eopRVAW/>

STJÄRNFÖRSÖKET

Resultaten av 2019 års massexperiment publicerades under året i **Stjärnforsökets slutrapport – ForskarFredags Massexperiment 2019 (VA-rapport 2020:3)**.

NYHETSVÄRDERAREN

I projektet utvecklas ett webbaserat verktyg för källkritik i digitala medier i ett samarbete mellan Uppsala universitet, RISE Research Institutes of Sweden och VA.

Dessutom utformas modeller för finansiering och distribution av verktyget nationellt och internationellt. Projektet avslutas 2021.

NYHETSVÄRDERAREN
THE NEWS EVALUATOR

ARCS – Arenas for Co-operation through Citizen Science

VA är partner i projektet som 2018–2021 utvecklar en webbportal och ett virtuellt kunskapscentrum för medborgarforskning i Sverige.

EU-CITIZEN.SCIENCE

VA är med i detta EU-projekt som 2019–2021 utforskar och stödjer medborgarforskning i Europa. Projektet skapar en liknande resurs för Europa som ARCS gör i Sverige och de båda projekten samarbetar.

BLOOM – Boosting European citizens' knowledge and awareness of bioeconomy research and innovation

I det treåriga EU-projektet som avslutades under 2020 anordnade VA dialogmöten och aktiviteter om olika aspekter av bioekonomi med europeiska medborgare, civilsamhället, innovationsnätverk för bioekonomi, lokala forskningscenter, aktörer inom företag, industrier och olika myndigheter.

Visualisering av hur bioekonomi är en del i att uppnå hållbar konsumtion och produktion som togs fram i **Bloom-projektet**. Illustration: Lotta W Tomasson/VA

Allthings.BioPRO – Game changer for the bio-based economy.

Det nya treåriga EU-projektet vill få intressenter att efterfråga och inhämta allmänhetens perspektiv när de utvecklar produkter och tjänster inom bioekonomi.

Projektet kommer under 2020–2023 att samverka och samskapa lokalt

med intressenter, gamers och allmänheten för att utveckla ett utbildningsspel om bioekonomi som ska öka allmänhetens medvetenhet och dialogen med bioekonomins intressenter. VA ansvarar tillsammans med en nederländsk partner för området hållbart mode och textilier.

AllThings.Bio PRO

RETHINK #Scicomm

EU-projektet kartlägger och utvecklar forskningskommunikation i Europa 2019–2021 och ska mynna ut i strategier, rekommendationer och fortbildningsmöjligheter för att kunna ”rethink science communication”.

VA genomför rundabordssamtal via ett svenskt ”Rethinkerspace” och bistår med datainsamling.

Hanna Mellin, projektledare och digital kommunikötör på VA, presenterade VAs svenska Rethinkerspace under ett möte i Bristol med projektet **Rethink** i februari 2020. Foto: **RETHINK**.

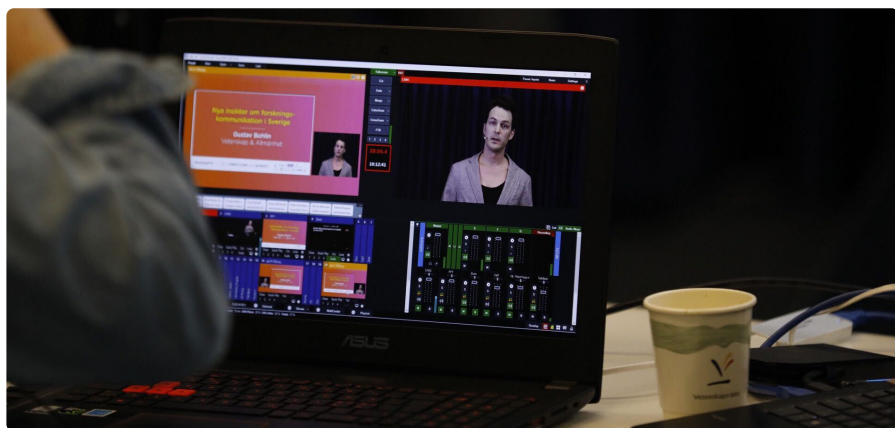
MÅL 2:

VERKSAMMA I UTBILDNINGS- OCH FORSKNINGSSYSTEMET SKA HA KUNSKAP OM:

- ALLMÄNHETENS ATTITYDER TILL FORSKNING
- VIKTEN AV DIALOG OCH SAMVERKAN MED SAMHÄLLET
- METODER FÖR KOMMUNIKATION OM FORSKNING

FORUM FÖR FORSKNINGSKOMMUNIKATION

Forumet är en mötesplats för forskningskommunikatörer varje vår. Till följd av pandemin senarelades forumet till den 1 oktober och arrangerades online. Temat var *Från vision till verklighet – Forskningskommunikation i ljuset av en pandemi* och VA projektledde genomförandet. Arrangörer var åtta forskningsfinansiärer, Vetenskapsfestivalen i Göteborg och VA.

Nya insikter om forskningskommunikation i Sverige. Gustav Bohlin, utredare på VA, presenterade glimtar från tre studier som VA genomförde under 2020 på **Forum för forskningskommunikation**. Foto: Ben Libberton/VA

FORSKAR GRAND PRIX

För nionde året anordnades forskningskommunikationstävlingen, där forskare tävlar i att presentera sin forskning på fyra minuter inför publik. På grund av pandemin kunde enbart två av åtta deltävlingar genomföras.

Dessutom arrangerades en digital deltävling där forskare tävlade med filmade framträdanden. Fler deltävlingar äger rum 2021 och då genomförs även en final gemensam för **Forskar Grand Prix** 2020 och 2021.

FORSKNING OM FORSKNINGS- KOMMUNIKATION I SVERIGE

På uppdrag av Vetenskapsrådet kartlade VA vilken forskning om forskningskommunikation som gjorts i Sverige de senaste tio åren.

Forskning om forskningskommunikation i Sverige –

En översiktlig kartläggning

publicerades i maj och presenterades och diskuterades vid ett digitalt dialogseminarium arrangerat av Linköpings universitet, Vetenskapsrådet och VA i september.

Under seminariet intervjuade även VAs utredare Gustav Bohlin chefredaktörerna för de tre största vetenskapliga tidskrifterna för området, Emma Weitkamp, Journal of Science Communication, Hans Peter Peters, Public Understanding of Science och Susanna Priest, Science Communication.

Moderator Josefina Syssnar, prefekt Linköpings universitet, och VAs utredare Gustav Bohlin i seminariet **Vad, vem och varför? Forskning om forskningskommunikation i Sverige.**

Filmklipp: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLdMBMAz7Z-VfFnNqB7xdyaQkAMRQHmHTX>

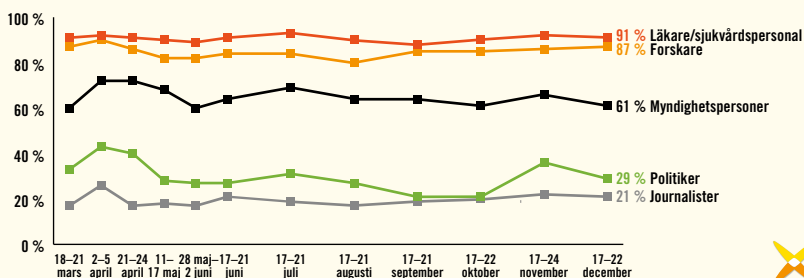
KOMMUNIKATION OM CORONA

– medierapportering och förtroende i samband med covid-19-pandemin

I mars inledde VA **Kommunikation om corona**, en studie om hur människor nås av och uppfattar information om det nya coronaviruset och den pågående pandemin. Mätningar av allmänhetens attityder gjordes tolv gånger under året. Resultat från studien presenterades vid en rad konferenser, bland annat *Euro-Science Open Forum*, *Forum Wissenschaftskommunikation* och *SMER:s Etikdag*. Projektet forstätter under 2021.

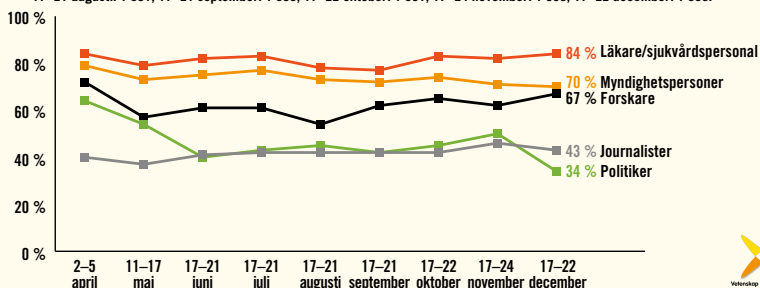
VILKET FÖRTROENDE HAR DU FÖR FÖLJANDE GRUPPER NÄR DE UTTALAR SIG OM CORONAVIRUSET I SVENSKA NYHETSMEDIER?

Figuren visar andel som har ganska eller mycket stort förtroende (Femgradig skala: Mycket stort, Ganska stort, Varken stort eller litet, Ganska litet, Mycket litet). Antal svarande 18–21 mars: 1 141, 2–5 april: 1 002, 21–24 april: 1 000, 11–17 maj: 1 001, 28 maj–2 juni: 1 000, 17–21 juni: 1 000, 17–21 augusti: 1 001, 17–21 september: 1 000, 17–22 oktober: 1 001, 17–24 november: 1 000, 17–22 december: 1 000.

ÖVERLAG, HUR SAMSTÄMMIGA UPPFATTAR DU ATT FÖLJANDE SVENSKA YRKESGRUPPER ÄR NÄR DET GÄLLER HANTERINGEN AV CORONA-PANDEMIN I SVERIGE?

Figuren visar andel som svarar ganska eller mycket samstämmiga (Fyrgradig skala: Mycket samstämmiga, Ganska samstämmiga, Inte särskilt samstämmiga, Inte alls samstämmiga). Antal svarande: 2–5 april: 1 002, 11–17 maj: 1 001, 17–21 juni: 1 000, 17–21 juli: 1 000, 17–21 augusti: 1 001, 17–21 september: 1 000, 17–22 oktober: 1 001, 17–24 november: 1 000, 17–22 december: 1 000.

ORION – Open Science, Open Responsible Research and Innovation to further Outstanding Knowledge

EU-projektet ORION ska främja öppen vetenskap och RRI, ansvarsfull forskning och innovation, i forskande och forskningsfinansierande organisationer och pågår 2017–2021.

Under året sammanställde VA en serie beskrivningar av de former för samverkan mellan allmänhet och forskare som projektet utvecklat. Två medborgardialoger om geneditering arrangerades också och utställningen *AEON – Trajectories of Longevity and CRISPR* visades i samarbete med Tekniska museet i Stockholm.

VAs medarbetare Ben Libberton och Anders Sahlman under invigningen av utställningen *AEON – Trajectories of Longevity and CRISPR*, på Tekniska museet den 23 januari. Foto: VA.

SCISHOPS – Enhancing the Responsible and Sustainable Expansion of the Science Shops Ecosystem in Europe

EU-projektet var ett treårigt projekt för att främja utvecklingen av science shops, kunskapskiosker där lärosäten erbjuder andra delar av samhället hjälp med utredningar och forskning.

Deltagare i **SciShops** slutkonferens i Brescia, Italien, tillsammans med VAs Helen Garrison. Foto: Liselotte Rambonnet.

VA koordinerade och modererade projektets slutkonferens i januari.

Som en del av projektet gjorde några av VAs medarbetare en studieresa till olika Public Engagement-organisationer i Storbritannien i februari. De besökte *CRIS* (*Community Research Initiative for Students*) vid University College London, *NCCPE* (*National Co-ordinating Centre for Public Engagement*), *POST* (*Parliamentary Office for Science and Technology*) och *Wellcome Trust*.

Helen Garrison och Maria Hagardt från VA träffade Sophie Duncan och Paul Manners vid *NCCPE*, under en studieresa inom **SciShops**-projektet. Foto: VA.

UNGDOMARS ATTITYDER TILL KUNSKAP OCH LÄRANDE

VA samarbetade under året med VA-medlemmen IVA i projektet *Framtidens kunskapssambälle*, som undersöker ungdomars attityder till kunskap och lärande, i syfte att främja viljan att utbilda sig. VA kartlade kunskapsläget i en rapport som presenteras i början av 2021.

VA-BAROMETERN

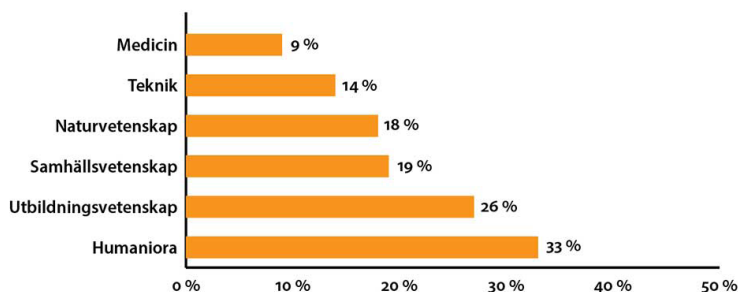
För att följa den svenska allmänhetens attityder till forskning och forskare gjordes opinionsundersökningen VA-barometern. Resultaten diskuterades vid ett digitalt *frukostseminarium* den 14 december och sammanfattas i rapporten **VA-barometern 2020/21** (*VA-rapport 2020:4*), som även finns på engelska. Ett kapitel om barometerresultaten publicerades i årsboken *Annuario Scienza Tecnologia e Società 2020* utgiven av italienska Observa Science in Society.

VETENSKAPEN I SAMHÄLLET (VIS)

I projektet Vetenskapen i samhället, ViS, undersöker VA och SOM-institutet vid Göteborgs universitet sedan 2002 synen på forskning i Sverige. I juni presenterades de senaste resultaten i rapporten **Vetenskapen i Samhället – resultat från SOM-undersökningen 2019** (*VA-rapport 2020:2*).

Andel som svarat "Ingen uppfattning" på frågan om vilket förtroende man har för forskningen inom respektive område

Humaniora är, liksom tidigare år, det forskningsområde som svenskarna säger sig ha minst förtroende för. En viktig förklaring till de låga förtroendesiffrorna är att en dryg tredjedel anger att de saknar uppfattning om sitt förtroende för forskning inom humaniora. *Illustration från VA-rapport 2020:2.*

MÅL 3:

BESLUTFATTARE TAR DEL AV VETENSKAP, SER VÄRDET AV DIALOG MELLAN FORSKNING OCH SAMHÄLLE, OCH AGERAR DÄREFTER.

POSTANTIBIOTISKA FRAMTIDER

VA var redaktör för en **populärvetenskaplig antologi** om antibiotikaresistens med forskare vid *Pufendorfinstitutet, Lunds universitet*. Boken *Efter antibiotika* ges ut på VA-medlemmen *Fri Tanke förlag* i början av 2021.

OPINIONSBLDNING

VA arbetar med opinionsbildning i föreningens kärnfrågor. Bland annat har VA medverkat i två **sakråd** på *Statsrådsberedningen*, bidragit till årets **nationella reformprogram för Europa 2020**, lämnat **remissvar** på föreslagna ändringar i *Högskolelagen* och presenterat föreningens studier vid **möten med tjänstemän på Utbildningsdepartementet**.

VA undertecknade en **internationell deklARATION** om att använda *medborgarforskning* för att nå de globala målen, gav synpunkter på en **global rekommendation för öppen vetenskap** och på delar som rör *science-society* i EU:s ramprogram *Horisont Europa*.

Föreningen har också lyft fram corona-studien i **inlägg** på *Svenska Dagbladets kultursida*, i *tidningen Journalisten* och i en **replik på DN Debatt**.

Ministern för högre utbildning och forskning **Matilda Ernkrans** i digitalt samtal under **VA-dagen 2020**. Foto: Ben Libberton /VA

ÖPPEN VETENSKAP, SAMVERKAN OCH FORSKNINGSKOMMUNIKATION

För att stärka svenska aktörer att bli framgångsrika i *Horisont 2020*-programmet *Science with and for Society* och i *Horisont Europa* genomförde VA tre **workshops i öppen vetenskap och samverkan** i samarbete med olika lärosäten.

VA har också föreläst om att **kommunicera forskning** vid flera universitet och högskolor under året.

MÅL 4:

VAS ROLL SOM EXPERTORGANISATION INOM DIALOG, FORSKNINGSKOMMUNIKATION OCH SAMVERKAN FORTSÄTTER ATT STÄRKAS NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

THE FALLING WALLS ENGAGE HUB SWEDEN

VA utsågs till *nordisk nod* för det internationella nätverket **Falling Walls Engage** som samlar personer som arbetar med forskningskommunikation och public engagement. Tillsammans med Falling Walls foundation arrangerade VA ett ferdagarsevent i april och maj.

VAs Maria Hagardt är koordinatör för **Falling Walls Engage Hub Sweden** som lanserades i april 2020. Foto: VA

INTERNATIONELLA KONFERENSER OCH SEMINARIER

VA medverkade i:

- Ett *lettiskt högnivåseminarium om medborgarforskning*
- Fyra sessioner under *EuroScience Open Forum*
- *European Citizen Science Associations årskonferens*
- *AESIS kurs Effective Communication of Science to foster Societal Impact*
- Konferensen *CS SDG 2020 (Knowledge for Change: A decade of Citizen Science in support of the SDGs)*
- Två sessioner under den brittiska *Engage-konferensen*

RÅDGIVANDE ORGAN OCH EXPERTGRUPPER

VA ingick i:

- Advisory Group för **Christmas Lectures** vid Royal Institution i Storbritannien
- Advisory Board för EU-projektet **CONSISE, Communication's role on perception and beliefs of EU Citizens about Science**
- **COST actions** inom *science communication* och *citizen science*
- Styrelsen för **EUSEA, European Science Engagement Association**
- **Forskningskommunikationsgruppen vid Karolinska Institutet**

- Styrgruppen för **HanaAcademy**, Hanaholmens program för att främja kunskapsutbyte inom högre utbildning och forskning i Sverige och Finland
- **Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens forskningsutskott**
- **Nysta**, ett civilsamhällesinitiativ för en nystart efter pandemin.
- Advisory Board för Open Access-tidskriften **Research for All: Universities and Society**
- **Nationella referensgruppen för Science with and for Society inom Horisont 2020**
- Skuggkommittén för **Widening participation and Strengthening the European Research Area** inom Horisont Europa
- **Svenska nationalkommittén för biologi**
- Advisory Board för **Wissenschaft-im-Dialogs Wissenschaftsbarometer** i Tyskland
- **Örebro universitets styrelse**

PRIS

Föreningen tilldelades **Lars Salvius-priset 2020** för särskilt framstående insatser inom forskningskommunikation och populärvetenskap med motiveringen:

Vetenskap & Allmänhet har på knappt två decennier profilerat sig som respekterad aktör i gränslandet mellan forskare och allmänhet. Genom att fungera som driven kunskapsnod, mötesplats och initierad samarbetspartner har viktiga dialoger mellan vetenskap och omvärld etablerats. Med stark övertygelse om att morgondagens välfärd grundas i kunskap som genereras i forskningen har föreningen oförtröttligt satt möten, kunskapsutveckling och kommunikation i centrum.

VAS ordförande Ann Fust mottar **Lars Salvius-priset** för särskilt framstående insatser inom forskningskommunikation och populärvetenskap i direktsändning under VA-barometerseminariet i december. Foto: VA

MEDLEMSKAP

VA är medlem i de ideella föreningarna:

- **Almega**
- **Citizen Science Association**
- **ECSA** – European Citizen Science Association
- **Ecsite** – det europeiska nätverket för science centers och museer
- **EUSEA** – European Science Engagement Association
- **Ideell Arena**

Bengt Kristensson Ugglå, professor i filosofi, kultur och företagsledning, Ulrika Björkstén, chef för Sveriges Radios Vetenskapsredaktion, och Rozerin Orucoglu, verksamhetsledare för the Global Village, medverkade i den digitala **VA-dagen** i ett samtal om *Forskning i pandemins fokus*. Foto: Ben Libberton/VA

MÅL 5:

VAs MEDLEMMAR SKA VARA EN MÅNGFALD AV SAMHÄLLSAKTÖRER. VA SKA ERBJUDA NÅGOT AV VÄRDE FÖR SAMTLIGA MEDLEMMAR

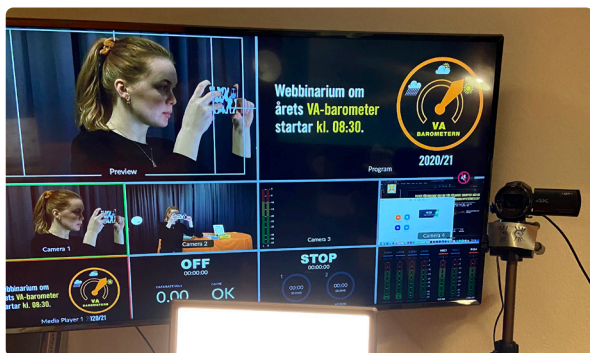
VA-DAGEN

Den 14 oktober arrangerades i anslutning till föreningens årsmöte **VA-dagen 2020** som med temat **Vetenskap för alla i en förändrad värld** fokuserade på allmänhetens behov av dialog om och med forskning under pandemin. Cirka 250 personer deltog via länk och forskningsminister Matilda Ernkrans medverkade i ett förinspelat inslag.

MEDLEMSTRÄFFAR

Förutom VA-dagen arrangerades ytterligare fyra **webbinarier** för medlemmar och andra intresserade under året:

- Resultat från **VA-barometern**
- Resultat från **Corona-studien**
- Virtuellt **medlemsmingel** med info om VAs medlemsenkät
- **Kampen om kunskap? – Strategier för samverkan**, samarrangemang med Ideell arena

Under året utvecklades VAs digitala möten i kansliets studio, här vid presentation av årets **VA-barometer**. Foto: Hanna Mellin/VA

NYHETSBRV OCH WEBB

VAs **nyhetsbrev** utkom åtta gånger under året. Brevet har ca **2 700 prenumeranter** och **32 procents** öppningsfrekvens.

Det **internationella nyhetsbrevet** på engelska utkom fyra gånger och har drygt **200 prenumeranter** och **29 procents** öppningsfrekvens. (En bra öppningsfrekvens är 20–25 procent enligt branschindex.)

Tolv **gästkrönikor** publicerades på **VA-bloggen**. Den mest lästa gästkrönikan under året var skriven av Anna Raninen, ansvarig för alkoholforskningsfrågor på VA-medlemmen Systembolaget AB.

VA drev under 2020 sju webbplatser:

WEBBPLATS	ANTAL ANVÄNDARE	ANTAL ANVÄNDARE (jmf m 2019)	ANTAL SIDVISNINGAR	ANTAL SIDVISNINGAR (jmf m 2019)	SIDVISNINGAR engelska delen (jmf m 2019)
<i>v-a.se</i>	40 578	+ 9,6 %	96 081	+ 3,6 %	+ 26,2 %
<i>forskarfredag.se</i>	25 757	- 14,3 %	59 291	- 20,1%	- 5,4 %
<i>forskargrandprix.se</i>	6 968	- 23,8 %	17 375	- 34,2 %	+ 52,9 %
<i>medborgarforskning.se</i>	Projektet ARCS via Göteborgs universitet sköter databasen varför statistik saknas.				
<i>hurvetdudet.nu, kommuniceraforskning.se, swafs.se</i>	Ej aktiva projekt				

PRESS OCH DIGITAL MEDIA

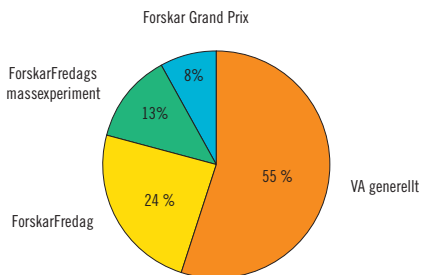
Föreningen och dess verksamhet uppmärksammades **redaktionellt** i media drygt **240 gånger** under året.

Andelen inslag i **TV och radio** ökade 24 %.

ForskarFredags massexperiment **Svinnkollen** i Lilla Aktuellt i SVT Barn i november 2020.
Bild: <https://www.svt.se/barnkanalen/barnplay/lilla-aktuellt/eopRVAW/>

Andel omnämningen i redaktionella medier uppdelat på VA-projekt

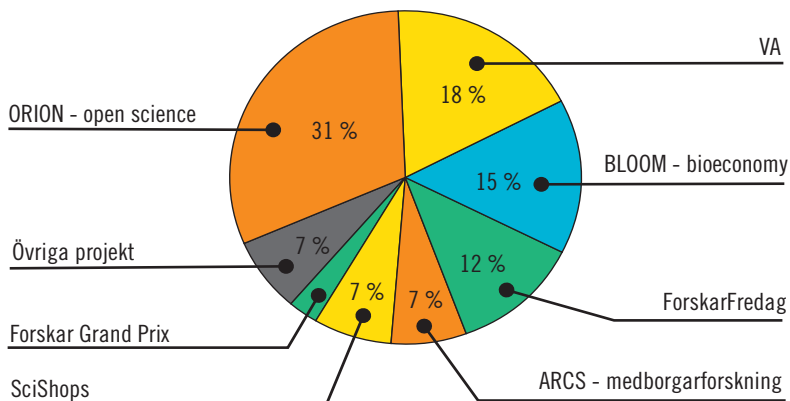

Närvaron i sociala medier:

KANAL	ANTAL INLÄGG (jmf m 2019)	ENGAGEMANG (jmf m 2019)	EXPONERING (jmf m 2019)	Antal följare FANS (jmf m 2019)	ANTAL FÖLJARE vid årets slut
Twitter	+ 19,6 %	+ 3,5 %	+ 16,8 %	+ 4,8 %	8 453
Facebook (VA)	- 12,1 %	- 7,9 %	- 4,4 %	+ 6,27 %	1 999
Facebook (ForskarFredag)	+ 79,8 %	+ 84,7 %	+ 837,7 %	+ 8,7 %	1 797
Instagram	+ 6,6 %	- 25,7 %	+ 2,1 %	+ 24,6 %	1 013
LinkedIn	+ 141,8 %	+ 78,8 %	- (går ej att mäta)	+ 59,3 %	516
	Uppladdade FILMKLIPP under 2020	ANTAL VISNINGAR (jmf m 2019)	ANTAL EXPONERINGAR 2020	Mest sedda filmklipp:	
YouTube	30	+ 10,8 %	78 748	1. Vad är vetenskap? // What is science? (18 253 visningar) 2. Frågor & svar om nyckelpigor (4 260 visningar)	

VA och VAs projekt omnämndes **8 601** gånger i sociala medier under 2020.

Andelar av det totala omnämmandet i sociala medier uppdelat på VA-projekt

STYRELSE, EKONOMI OCH KANSLI

STYRELSE

VAs årsmöte hölls den 14 oktober. Styrelsen sammanträdde fem gånger under året.

Styrelsen efter årsmötet den 14 oktober 2020:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Anna Hedlund**, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Magnus Huss**, IKEM, Innovations- och kemiindustrierna
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Betty Malmberg**, Rifo, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lisa Månsson**, Naturhistoriska riksmuseet
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Urban Wass**, konsult
- **Jack Werner**, frilansjournalist

Styrelsen efter årsmötet den 8 oktober 2019:

- **Ann Fust**, ordförande
- **Ulrika Lindstrand**, Sveriges ingenjörer
- **Anna Hedlund**, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer
- **Lars Hultman**, Stiftelsen för Strategisk Forskning
- **Magnus Huss**, IKEM, Innovations- och kemiindustrierna
- **Sigbritt Karlsson**, KTH
- **Betty Malmberg**, Rifo, Sällskapet Riksdagsledamöter och Forskare
- **Lisa Månsson**, Naturhistoriska riksmuseet
- **David Samuelsson**, Studieförbunden i samverkan
- **Sven Stafström**, Vetenskapsrådet
- **Tuula Teeri**, Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien
- **Jack Werner**, frilansjournalist

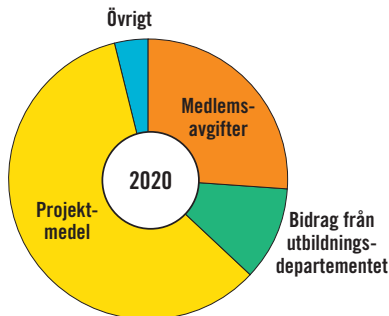
VAs ordförande Ann Fust.
Foto: Gustaf Waesterberg.

Föreningen sökte och mottog i regleringsbrev ett särskilt **regeringsanslag** för 2020. Detta utgjorde tillsammans med **medlemsavgifter** 37 procent av intäkterna.

Projektmedel kom från:

- AFA Försäkring
- Anne-Marie och Gustaf Anders stiftelse för mediaforskning
- Carl Tryggers Stiftelse för Vetenskaplig Forskning
- Energimyndigheten
- EU-kommissionen
- forskningsrådet Formas
- forskningsrådet Forte
- Göteborgs universitet
- IKEM – Innovations- och kemindustrierna i Sverige
- Jernkontoret
- Jordbruksverket
- Karolinska Institutet
- Kungl. Vitterhetsakademien
- Lif - de forskande läkemedelsföretagen
- Lunds universitet
- Oscar och Maria Ekmans donationsfond
- Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
- Rymdstyrelsen
- SULF – Sveriges universitetslärare och forskare
- Sveriges Ingenjörer
- Södertörns högskola
- Uppsala universitet
- Vetenskapsrådet
- Vinnova
- Wenner-Gren Stiftelserna
- Åforsk

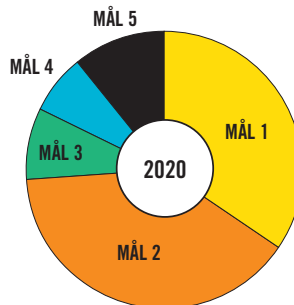
Var kommer intäkterna ifrån?

Intäkter

Intäktsstyp	%	Utfall (SEK)
Medlemsintäkter	26 %	2 887 127
Statliga bidrag	11 %	1 200 000
Projektbidrag	59 %	6 514 700
Övriga intäkter och bidrag	4 %	423 163
Summa intäkter	100 %	11 024 990

Hur används intäkterna?

Kostnader

Mål	%	Utfall (SEK)
MÅL 1	35 %	3 841 699
MÅL 2	39 %	4 371 465
MÅL 3	8 %	914 815
MÅL 4	7 %	797 919
MÅL 5	11 %	1 172 682
Summa kostnader	100%	11 098 581

KANSLI

Föreningens kansli är beläget i Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademiens byggnad på Grev Turegatan 14 i Stockholm.

Henricson Lindberg Consulting AB skötte ekonomiredovisningen under året. Vid årsmötet omvaldes auktoriserade revisorn *Michael Christensson, Sonora revision AB*. Verksamhetens innehåll har granskats av revisorn *Helena Nicklasson* med revisors-suppleanten *Karin Hermansson*.

Nio medarbetare var vid årsskiftet 2019/2020 **tillsvidareanställda**:

Cissi Billgren Askwall, Martin Bergman, Gustav Bohlin, Fredrik Brounéus, Maria Hagardt, Hanna Mellin, Lena Söderström, Lotta Waesterberg Tomasson och *Oskar Tornborg*.

Dessutom arbetade i olika anställningsformer under hela eller delar av året **sex medarbetare**:

Anna Borgström Korba, Helen Garrison, Pelle Isaksson, Vendela Kjermer, Ben Libberton och *Anders Sahlman*.

Vas kansli i digitalt möte i mars 2020. *Hanna Mellin, Maria Hagardt, Cissi Billgren Askwall, Anna Borgström Korba*, en skymt av *Gustav Bohlin, Helen Garrison, Lotta Waesterberg Tomasson, Anders Sahlman, Pelle Isaksson, Fredrik Brounéus, Ben Libberton, Oskar Tornborg* och *Lena Söderström*. På bilden saknas *Martin Bergman* och *Vendela Kjermer* (som anställdes senare under året). Foto: *Maria Hagardt/VA*.

VAs utredare och projektledare Martin Bergman i ett digitalt samtal med skolklasser under ForskarFredag 2020. Foto: Lotta W Tomasson/VA.

VERKSAMHETEN FRAMÖVER

I och med pandemin arbetar VA med studien **Kommunikation om corona** och med olika kommunikationsinsatser kopplade till **vaccinering mot covid-19**. VA samordnar vetenskapsfestivalen **ForskarFredag** för sextonde året och **Forskar Grand Prix** för tionde året. Dessutom utförs massexperimentet **Bostadsförsöket** och undersökningar av **allmänhetens attityder till vetenskap** under år 2021.

Tillsammans med tre lärosäten utvecklar VA en webbportal och ett kunskapscentrum för **medborgarforskning** i Sverige i ett projekt som pågår till och med 2021.

Projektet **Vetenskapen i samhället** fortsätter till och med 2022 med nuvarande anslag.

VA arbetar med att utveckla forskningskommunikation och samverkan mellan forskning och omgivande samhälle inom ramen för sex EU-finansierade projekt:

- **EU-CitizenScience, Orion** och **Rethink** som pågår till och med 2021.
- **AlltingsbioPRO, TechEthos** och **YouCount** som pågår till och med 2023.

VAs generalsekreterare Cissi Billgren Askwall under Forum för Forsningskommunikation 2020. Foto: Ben Libberton/VA.

ÅRSREDOVISNING

EKONOMISK ÖVERSIKT

Redovisningsvalutan är i svenska kronor (SEK). Alla belopp redovisas, om inget annat anges, i kronor (kr).

Corona-pandemin påverkade verksamheten på flera sätt. Medverkan i olika aktiviteter och konferenser ställdes in eller ställdes om. En del projekt behövde senareläggas eller omarbetas. Eftersom projektmedel är föreningens största intäktslag innebär det ekonomiska svårigheter. Delar av personalen korttidspermitterades därför under maj–augusti. Under hösten var alla anställda åter fullt sysselsatta.

FLERÅRSÖVERSIKT AV NYCKELTAL

	2020	2019	2018	2017	2016
OGANISATIONSMEDLEMMAR (ANTAL)	97	93	87	82	80
MEDLEMSAVGIFTER (TKR)	2 887	2 775	2 455	2 523	2 505
PROJEKTBI DRAG (TKR)	6 515	8 818	8 699	5 733	4 917
EGET KAPITAL (TKR)	1 390	1 463	941	1 236	1 813
BALANSOMSLUTNING (TKR)	8 124	7 878	8 785	8 064	6 801
SOLIDITET	17 %	19 %	11 %	15 %	27 %

FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
VID ÅRETS BÖRJAN	1 236 464	226 758	1 463 222
RESULTATDISPOSITION			
Balanseras i ny räkning	226 758	-226 758	–
ÅRETS RESULTAT		-73 591	-73 591
VID ÅRETS SLUT	1 463 222	-73 591	1 389 631

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2020	2019
	1		
FÖRENINGENS INTÄKTER			
MEDLEMSAVGIFTER		2 887 127	2 774 850
STATLIGA ANSLAG		1 200 000	1 200 000
PROJEKTBI DRAG		6 514 700	8 818 031
ÖVRIGA BIDRAG		357 086	-
ÖVRIGA INTÄKTER		66 077	216 195
SUMMA FÖRENINGENS INTÄKTER		11 024 990	13 009 076
FÖRENINGENS KOSTNADER			
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER	2	-3 324 946	-3 943 944
PERSONALKOSTNADER	3	-7 678 301	-8 503 893
AVSKRIVNINGAR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	4	-65 385	-65 523
ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER		-	-22 782
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER		-11 068 632	-12 536 142
RÖRELSERESULTAT		-43 642	472 934
FINANSIELLA POSTER			
RÄNTEINTÄKTER OCH LIKANDE POSTER		15 865	50 059
RÄNTEKOSTNADER OCH LIKANDE POSTER		-45 814	-772
SUMMA FINANSIELLA POSTER		-29 949	49 287
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		-73 591	522 221
ÅRETS RESULTAT		-73 591	522 221

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	Not	2020	2019
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
MASKINER OCH INVENTARIER	4	209 748	214 199
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		209 748	214 199
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		209 748	214 199
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
KUNDFORDRINGAR		2 232 095	3 344 556
ÖVRIGA FORDRINGAR		39 999	24
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPSLUPNA INTÄKTER	5	2 125 140	942 131
SUMMA KORTFRISTIGA FORDRINGAR		4 397 234	4 286 711
Kassa och bank			
KASSA OCH BANK		3 516 995	3 377 487
SUMMA KASSA OCH BANK		3 516 995	3 377 487
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		7 914 229	7 664 198
SUMMA TILLGÅNGAR		8 123 977	7 878 397

Belopp i kronor	Not	2020	2019
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
BALANSERAT RESULTAT		1 463 222	941 001
ÅRETS RESULTAT		-73 591	522 221
SUMMA FRITT EGET KAPITAL		1 389 631	1 463 222
SUMMA EGET KAPITAL		1 389 631	1 463 222
KOSTFRISTIGA SKULDER			
LEVERANTÖRSKULDER		385 081	564 469
SKATTESKULDER		-	30 947
ÖVRIGA SKULDER		201 970	110 369
UPPSLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER	6	6 147 295	5 709 390
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER		6 734 346	6 415 175
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 123 977	7 878 397

NOTER MED REDOVISNINGSPRINCIPER OCH BOKSLUTSKOMMENTARER

Not 1 Redovisningsprinciper:

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10. Årsredovisning i mindre företag.

Redovisning av bidragsintäkter

Villkorade bidrag intäktsförs så att de ställs mot de kostnader bidragen avser täcka. Medlemsavgifter och statliga bidrag intäktsförs över den period som dessa avser.

Avskrivning

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Not 2 Föreningens kostnader:

Belopp i kronor	2020	2019
ARVODEN OCH KÖPTA TJÄNSTER	-1 719 994	-1 923 271
ADMINISTRATION OCH SERVICE	-684 754	-574 459
RESEKOSTNADER	-69 164	-376 219
PUBLIKATIONSKOSTNADER OCH TRYCKSAKER	-194 767	-314 610
EKONOMI- OCH REVISIONSARVODEN	-377 170	-438 429
KONFERENS- OCH ARRANGEMANGSKOSTNADER	-209 064	-250 894
ÖVRIGA EXTERNA TJÄNSTER	-90 721	-66 061
SUMMA FÖRENINGENS KOSTNADER	-4 524 295	-3 943 944

Not 3 Medeltal anställda:

2020: IO st

2019: II st

Not 4 Inventarier, verktyg och installationer:

Belopp i kronor	2020-12-31	2019-12-31
ACKUMULERADE ANSKAFFNINGSVÄRDEN		
VID ÅRETS BÖRJAN	332 590	256 038
UTRANGERING	-	-37 395
NYANSKAFFNINGAR	60 934	113 947
	393 524	332 590
ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR ENLIGT PLAN		
VID ÅRETS BÖRJAN	-118 391	-64 996
UTRANGERING	-	12 584
ÅRETS AVSKRIVNING ENLIGT PLAN	-65 385	-65 979
	-183 776	-118 391
PLANENLIGT RESTVÄRDE VID ÅRETS SLUT	209 748	214 199

Not 5 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter:

Belopp i kronor	2020	2019
UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER	2 024 867	802 007
ÖVRIGA POSTER	100 273	140 124
	2 125 140	942 131

Not 6 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter:

Belopp i kronor	2020	2019
FÖRUTBETALDA BIDRAGSINTÄKTER	2 459 299	2 003 376
PERSONALRELATERADE POSTER	613 896	621 693
FÖRUTBETALDA MEDLEMSAVGIFTER	2 658 600	2 865 400
ÖVRIGA POSTER	415 500	218 921
	6 147 295	5 709 390

VAS MEDLEMSORGANISATIONER I DECEMBER 2020

